

ara fa cent anys

Primer trimestre de 1898

Durant aquest trimestre, l'atenció del consistori es va centrar en l'elaboració i la classificació dels llistats dels mossos del reemplaçament corresponent al 1898. La importància del sorteig fou tan gran que fins i tot es modificaren els regidors que tenien qualsevol tipus de parentiu amb els mossos i deixaren en un segon pla qüestions que normalment centralitzaven les reunions plenàries, com ara l'Administració i, sobretot, la Hisenda.

ADMINISTRACIÓ

En la primera sessió de l'any, el govern municipal aprovà la llista de compromissaris per poder votar a les eleccions del Senat, i aquesta llista s'exposà al públic. El secretari, però, no informà fins al 4 de març que s'havia publicat un Reial decret segons el qual quedaven dissolts el Congrés dels Diputats i el Senat i anunciava, igualment, la convocatòria d'eleccions generals a Corts el 27 de març i al Senat el 10 d'abril. La llista de compromissaris estava formada pels membres de l'Ajuntament i els quaranta majors contribuents de la Vila. Aquest sistema, vigent durant l'època de la Restauració, donava una aparença democràtica a la pràctica real de caciquisme, ja que reservava a les mans d'uns quants, i sempre de manera interessada, les decisions que havien d'afectar tothom.

El 16 de març s'acordà on se situarien les meses electorals. La primera, corresponent al Primer Districte, Secció Única, estaria al Saló de Sessions de les Cases Consistorials; la segona, corresponent al Segon Districte, Secció Única, estaria a la sala de l'escola elemental de nenes situada al primer pis de l'escola pública de l'Hospital.

Per dur a terme l'acte de declaració i classificació de soldats, van haver de deixar de formar part del cos municipal els regidors: Joan Rubert, Josep Gomis, Francesc Gomis, Josep Català i Antoni Martí, ja que eren parents de 4t grau civil d'alguns dels mossos. Com que l'Ajuntament es quedà sense majoria per poder aprovar els acords, es decidí la seva substitució pels regidors del govern del bienni anterior: Joaquim París, Joan Torrens, Pau Martí i Pau Companys, aquest darrer com a regidor síndic. Aquest fet ens demostra l'afinitat ideològica dels dirigents del moment, independentment de formar part d'un grup de govern o d'un altre.

Per altra banda, el cens de població realitzat el darrer dia del mes de desembre de 1897 reflectí que la població alcoverenca del moment ascendia a un total de 1.980 persones de dret i 1.979 persones de fet. D'aquestes, 1025 eren homes i 954 eren dones (1).

HISENDA

Els temes financers passaren, com els altres temes i a causa de l'elaboració de les llistes de quintos, a un segon terme. A principis de gener, es recuperà un vell contenciós amb el Govern Civil, la reclamació del contingent carcelari; s'acordà que es pagaria tan aviat com es tinguessin els fons disponibles. Les reclamacions, però, també vingueren per part de la Tresoreria d'Hisenda i del propi delegat de la província, i es demana que es realitzessin tots els ingressos que es poguessin per consums d'aquest any en el termini de temps més breu possible. S'acordà ingressar la màxima quantitat per a principis de febrer.

El 21 de gener l'agent executiu Josep Robadà donà compte dels expedients de fallides de la contribució territorial de 1896-1897. Com que tots els impagats justificaren la seva manca de solvència, s'acordà aprovar els expedients i exposar-los al públic per si es realitzava cap tipus de reclamació.

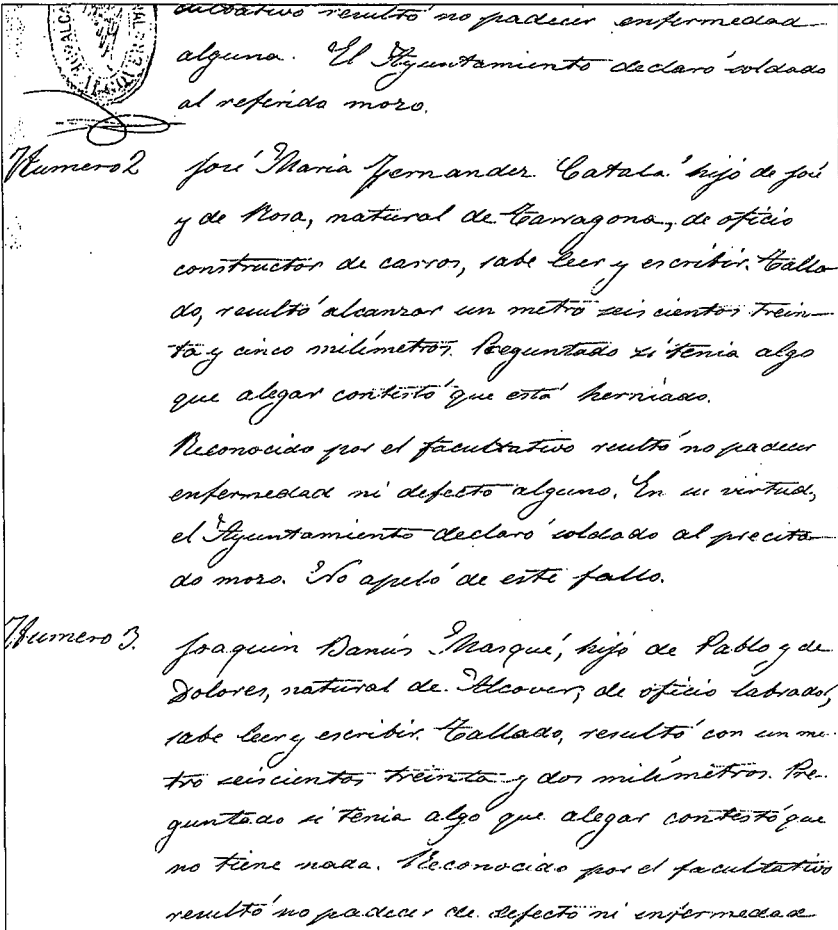
El 26 de gener s'aprovaren els comptes de pagaments i ingressos del mes de desembre i s'acordà que es confeccionessin a la secretaria els documents necessaris per a la formació dels comptes municipals de l'exercici anterior i el pressupost addicional de l'any corrent.

Finalment, el 9 de febrer s'informà que la Junta Administrativa de Tarragona havia condemnat l'Ajuntament a satisfer un reintegrament de 35,50 ptes, així com una multa de 115 ptes, per defraudació dels impostos de la renda sobre el Timbre de l'any 1896-1897. S'acordà apel·lar davant l'interventor de l'Estat al·legant que aquesta condemna havia de correspondre al consistori anterior i també demanar que es perdonessin dues terceres parts de la multa.

QUINTOS

Com ja hem dit, l'elaboració de l'allistament de 1898 ocupà el major interès de l'alcade i els regidors durant aquests primers mesos de l'any. Fins a sis sessions extraordinàries, realitzades al llarg dels tres mesos, foren necessàries per tirar endavant el procés: acte de formació de la llista, acte de rectificació, acte de rectificació definitiva i tancament de l'allistament, acte del sorteig, acte de classificació i declaració dels soldats i, finalment, revisió dels expedients d'aquells mossos que havien al·legat alguna cosa.

La substitució d'alguns regidors per la implicació familiar amb els allistats fou només un pas més dins de tot el procés. El dia 26 de gener, el secretari informà d'un Reial decret del Ministeri de la Guerra segons el qual s'indultaven tots els pròfugs i desertors de les quintes anteriors a canvi que formessin part de l'allistament d'aquell any. A més, els quintos que no havien estat en les seves corresponents llistes també havien de ser inclosos a la de 1898.

facultativo resulto no padecer enfermedad alguna. El Ayuntamiento declaro soldado al referido moro.

Numero 2. Jose Maria Fernander. Catala, hijo de Jose y de Rosa, natural de Caravagona, de oficio constructor de carros, sabe leer y escribir. Tallado, resulto alcanzar un metro seiscientos treinta y cinco milímetros. Preguntado si tenia algo que alegar contesto que esta herniado. Reconocido por el facultativo resulto no padecer enfermedad ni defecto alguno. En su virtud, el Ayuntamiento declaro soldado al precitado moro. No apelo de este fallo.

Numero 3. Joaquin Danis. Marqués, hijo de Pablo y de Dolores, natural de Illes Balears, de oficio labrador, sabe leer y escribir. Tallado, resulto con un metro seiscientos treinta y dos milímetros. Preguntado si tenia algo que alegar contesto que no tiene nada. Reconocido por el facultativo resulto no padecer de defecto ni enfermedad.

Detall de l'expedient dels quintos

El 4 de març, davant la manca de nomenament, per part de l'Administració Militar, d'un tallador per a l'acte de declaració i classificació de soldats, el consistori acordà nomenar l'exsergent Josep Barberà Cervelló. També davant la manca d'un metge que practiqués el reconeixement facultatiu als mossos, es nomenà el

---

doctor Josep Barberà París.

En l'acte de formació de la llista, van ser inscrits un total de seixanta mossos nascuts tots l'any 1879, amb la qual cosa podem veure que accedien a aquesta condició amb 19 anys. D'aquests seixanta mossos, però, durant l'acte de rectificació només van poder ser-ne confirmats vint-i-quatre; els altres trenta-sis es van repartir de la següent manera: divuit eren morts; quinze s'havien traslladat a d'altres poblacions i, per tant, formaven part del seu allistament, i dos estaven pendents de les al·legacions. Com que a darrera hora aparegué un nou mosso, el nombre dels que van participar al sorteig va ser de vint-i-cinc joves.

L'allistament definitiu, doncs, i l'acte del sorteig del número d'ordre que tindrien en aquest allistament es produïren els dies 12 i 13 de febrer, respectivament. Més tard, el 6 de març, tingué lloc l'acte de classificació dels mossos, durant el qual, aquells que ho creïessin convenient, podien presentar al·legacions per ser exempts del servei militar. D'un total de vint-i-cinc, quinze foren confirmats com a soldats, set al·legaren diferents motius (principalment ser fill de pare invàlid per a treballar o mare vídua) i se'ls concedí fins a finals de mes per demostrar-ho, dos foren classificats com soldats provisionals amb dret d'apel·lació i un fou exclòs provisionalment. En la darrera sessió, realitzada el 30 de març, dels set mossos que havien de demostrar les seves al·legacions, s'accepten les de sis, i un altre es declarà soldat.

Com a conclusió, només podem observar que del total de seixanta joves que, segons tenia constància l'Ajuntament, havien de fer el servei militar, només setze, per diferents motius, foren declarats soldats. De totes maneres, aquesta xifra encara és elevada tenint en compte que alguns d'aquests soldats, juntament amb altres provinents de tots els punts de Catalunya i d'Espanya, haurien de combatre en els fronts de Cuba, Puerto Rico, Filipines o el nord d'Àfrica.

URBANISME

Aquest fou un trimestre en què es posà especial atenció a millorar l'aspecte i la funcionalitat de diversos llocs de la Vila.

Primer, s'acordà la neteja del fons dels rentadors de "les Rodes", així com la reparació dels costats on es posaven les rentadores perquè, en les condicions en què es trobaven, no permetien la seva feina. El 4 de març, l'alcalde ja informà de la finalització d'aquests treballs de neteja i reparació i presentà una factura de 393'25 ptes, que aniria a càrrec del capítol d'obres públiques del pressupost.

En segon lloc, s'autoritza la realització de les reparacions necessàries a la teulada de la casa capitular per poder tancar les goteres que hi havia. Les despeses també aniran a càrrec dels pressupostos d'obres públiques.

Provincia de Paraguará

Partido judicial de Walls

Ayuntamiento de Alcerver

CENSO DE LA POBLACION.

RESUMEN que forma la Junta municipal de los habitantes de derecho y de hecho correspondientes a su término, clasificados por sexos, según resulta de la inscripción verificada el día 31 de diciembre de 1897.

Número de junciones, grupos y caseríos que por las operaciones del Censo componen este término.

Número de acciones en que se dividió el mismo.

Número de Cédulas receptoras.

De familia.

Colectivas.

618

27

NÚMERO I.				NÚMERO II.									
POBLACION DE DERECHO.				POBLACION DE HECHO.									
		Varones.	Mujeres.	TOTAL.			Varones.	Mujeres.	TOTAL.				
RESIDENTES	Presentes.	Españoles.	Naturales del reino.	1017	952	1969	RESIDENTES	Españoles.	Naturales del reino.	1017	952	1969	
			Naturalizados.						Naturalizados.				
		Extranjeros.		3	1	4		Extranjeros.		3	1	4	
	Ausentes.	Españoles.	Naturales del reino.	6	1	7	PRESENTES	Españoles.	Naturales del reino.	5	1	6	
			Naturalizados.						Naturalizados.				
		Extranjeros.						Extranjeros.					
TOTAL DE LA POBLACION DE DERECHO.				1023	953	1976	TOTAL DE LA POBLACION DE HECHO.				1022	954	1976

Aprobado por la Junta
Alcalde
Miguel Abate

Alcerver 28 de Febrero de 1898.

El Presidente de la Junta municipal del Censo de la población.

Unidad

Document relatiu al cens de la població d' Alcerver de l' any 1898

Un tercer tema que es tractà fou la proposta del regidor Gaspar Girona Guarch de demanar a l'autoritat competent les plantes de plàtan suficients per

---

plantar a les carreteres d'Alcover a Reus, d'Alcover a Montblanc i d'Alcover a Valls, per renovar i augmentar l'arbreda ja existent. La proposta fou acceptada.

Finalment, s'informà de la presentació, per part del paleta Antoni Llaboré Masqué, d'un compte de treballs realitzats al llarg de l'any anterior.

ALTRES

Al llarg d'aquest trimestre, es convocaren un total de vint-i-dues sessions, de les quals, set van ser extraordinàries; tretze, ordinàries de primera convocatòria, i dues, ordinàries de segona convocatòria. Una dada, però, que creiem interessant, o si més no curiosa, és que de les tretze ordinàries de primera convocatòria només se'n realitzaren quatre i de les nou restants només se'n realitzaren dues en segona convocatòria. De totes maneres, aquesta disminució de les sessions ordinàries es veié recompensada per l'elevat nombre de sessions extraordinàries que es van dur a terme, molts dies, en diumenge i a una hora força matinera, a vegades les set del matí. (Costa d'imaginar els nostres representants d'avui dia realitzant una sessió a aquesta hora del matí per molt urgent o extraordinària que sigui una convocatòria).

NOTES

(1) Per veure més informació: CAVALLÉ, Joan, "Alcover a principis de segle", dins de *Bulletí* del CEA, n. 7 (juliol-setembre de 1979).

F. X. SÁNCHEZ MESA